

بررسی رابطه بین اعتیاد به گوشی‌های هوشمند و استرس با نقش میانجی حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد

زینب اسلامی^۱ / محبوبه سلیمان پور عمران^۲

تاریخ پذیرش نهایی: دی ۹۶

تاریخ دریافت مقاله: اسفند ۹۵

چکیده

این پژوهش به منظور بررسی بررسی رابطه بین اعتیاد به گوشی‌های هوشمند و استرس با نقش میانجی حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد انجام گرفت جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان به تعداد ۱۶۵۰ تشکیل می‌دادند. که طبق جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۲)، تعداد ۳۱۵ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. جهت سنجش اطلاعات از پرسشنامه‌های وابستگی به موبایل کوهی (۲۰۰۹)، پرسشنامه استرس دوران دانشجویی (SLSI) (گادزلا، ۱۹۹۱) و مقیاس حمایت اجتماعی شربورن و استوارت ۱۹۹۱ استفاده گردید. که با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ میزان پایایی پرسشنامه‌ها مورد سنجش قرار گرفت که برای پرسشنامه‌های اعتیاد به گوشی همراه، استرس و حمایت اجتماعی به ترتیب مقادیر ۰/۸۱۲، ۰/۷۶۱ و ۰/۸۶۳ بدست آمد که گویای اعتبار بالای پرسشنامه‌های مذکور بود جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مدل ساختاری با نرم‌افزار لیزرل بهره برده شده است. با توجه به نتایج آزمون مدل ساختاری بین اعتیاد به گوشی همراه و استرس رابطه مثبت (ضریب مسیر، ۰/۶۹) و معناداری (سطح معناداری، ۶/۴۵) برقرار است رابطه بین اعتیاد به گوشی همراه و حمایت اجتماعی نیز مقادیر ضریب مسیر و معناداری به ترتیب ۰/۴۶- و ۸/۲۵- بدست آمد برای رابطه بین استرس و حمایت اجتماعی نیز مقادیر ضریب مسیر و معناداری به ترتیب ۰/۵۴- و ۷/۴۶- بدست آمد که گویایی این مدعاست اعتیاد به گوشی همراه سبب افزایش میزان استرس در بین دانشجویان شده و استرس ناشی از اعتیاد به گوشی همراه نیز باعث کاهش میزان حمایت اجتماعی در بین دانشجویان می‌شود.

واژگان کلیدی: اعتیاد به گوشی همراه، استرس، حمایت اجتماعی، دانشجویان.

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران
۲- استادیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران، (نویسنده مسئول)، پست الکترونیک: m.pouromran@gmail.com

مقدمه

معمول شدن بی‌پایان و رو به رشد فناوری‌های نوین در زندگی روزمره افراد، ازدیاد شیوه‌های جدید در دسترس برای کنش و شیوه‌های برقراری ارتباط و دستیابی به اطلاعات، طیف ابزاری را که افراد از طریق آن‌ها فرهنگ و مدیریت زمان‌های روزمره خود را بر می‌سازند، بسط داده است. در جامعه‌شناسی میان فناوری‌های ارتباطاتی و اطلاعاتی، تلفن همراه را می‌توان به‌عنوان ابزار مناسبی برای تحلیل فرایند دگرگونی‌ای تلقی کرد که به‌طور همزمان شامل افراد (زندگی روزمره، فرهنگ و مدیریت زمان)، اطلاعات و فناوری‌های اطلاعاتی است و اینترنت، به‌عنوان یکی از دستاوردهای اخیر انسان، شبکه گسترده‌ای از ارتباطها و پیوندهای گوناگون‌رادر بر می‌گیرد. این فناوری عصر جدید، نقش مهمی را در زندگی افراد ایفا می‌کند. امروزه، اینترنت به‌عنوان یکی از ضروریات زندگی در زمینه‌های مختلف علمی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در آمده است. کاربران این شبکه جهانی را طیف وسیعی از افراد از نظر سن، جنس، ملیت، نژاد، سطح تحصیلات و متغیرهای گوناگون دیگر تشکیل می‌دهند. مرکز آمار ایران، تعداد کاربران اینترنت در سال ۱۳۹۰ در کل کشور را ۱۱/۲۲۱/۸۱۰ نفر گزارش کرده است (به نقل از توکلی و همکاران، ۱۳۹۳).

امروزه تلفن همراه (موبایل) به‌منزله رسانه همیشه و همه جا حاضر، با توجه به توانمندی‌های بالقوه و بالفعل گسترده آن که انواع گوناگون رسانه‌ها از قبیل رادیو، تلویزیون، ویدئو، دستگاه‌های پخش و ضبط صوت، اینترنت و ... را در خود جمع کرده است، به‌سرعت در جامعه ما در حال گسترش است (شولتز، ۲۰۱۵).

همزمان با دسترسی گسترده مردم به اینترنت شاهد نوعی وابستگی در نوجوانان هستیم. از طرفی، در عین حال که روابط افراد بویژه (نوجوانان و جوانان) در جهان مجازی افزایش می‌یابد، در مقابل از روابط آنها در جهان واقعی کاسته می‌شود (سامسونو کین، ۲۰۰۵، به نقل از حسن‌زاده و همکاران، ۱۳۹۱).

باوجود آنکه نمی‌توان، از نظر دور داشت که استفاده از اینترنت در دنیای امروز یک ضرورت است، اما این ابزار می‌تواند، علاوه بر به کارگیری درست و بجا به صورت نادرست و نابجا مورد استفاده قرار بگیرد و شرایطی را فراهم آورد، که ترک آن مشکلاتی را برای کاربر باوجود آورد. (حسن‌زاده و همکاران، ۱۳۹۱).

واژه استرس تکنولوژی در ابتدا توسط کریگ برود (۱۹۸۴) استفاده شد، جایی که استرس تکنولوژی این‌گونه تعریف شد: "بیماری جدیدی از انطباق که توسط ناتوانی در کنار آمدن با تکنولوژی‌های جدید کامپیوتر در سلامت انسان‌ها اتفاق می‌افتد." که در این مطالعه اشاره به استرس مربوط به استفاده از گوشی‌های هوشمند دارد. تکنواسترس پدیده‌ای است از تجربه استرس کاربران نهایی که در اثر اطلاعات و افزایش حجم ارتباطات است (طرفدار و همکاران، ۲۰۱۰ به نقل از دهقانان، ۱۳۹۴).

رشد فزاینده از محاسبات و فناوری شبکه کاربر نهایی موجب افزایش شدت تکنواسترس می‌شود. (بریلهارت، ۲۰۱۳) به این ترتیب انتظار می‌رود که افزایش تجربه استفاده از گوشی‌های هوشمند از تکنواسترس موجب احساس استرس بیشتری برای کاربر شود. (چارلز و همکاران، ۲۰۱۳). هم‌چنین قرار گرفتن در معرض روزانه عوامل استرس‌زا اثرات منفی بلندمدت بر سلامت روانی کاربران دارد. از آنجا که گوشی‌های هوشمند وسیله اصلی فناوری اطلاعات است و مردم احساس نیاز به انطباق با آن به‌منظور "به روز بودن" دارند، وابستگی به گوشی‌های هوشمند ممکن است به استفاده از اجباری و افزایش تکنواسترس کاربر منجر شود بررسی‌های اخیر بازار نشان داده است که به‌طور متوسط گوشی‌های هوشمند ضریب نفوذ ۶,۴۴٪ در ۴۷ کشور را دارند و انتظار می‌رود که رشد سریع‌تری نیز داشته باشد (شرکت بین‌المللی اطلاعات، ۲۰۱۳).

به‌جز استرس، باورهای خودکارآمدی اجتماعی نیز می‌تواند تحت تأثیر اعتیاد به گوشی‌های هوشمند باشد. امروزه باورهای خودکارآمدی به‌عنوان یکی از

هر کشوری را تشکیل می‌دهند، بلکه هم‌چنین به این علت است که این گروه بدنه اصلی مدیران اداره‌کننده هر کشوری را نیز شکل می‌دهند و اصولاً هر گونه توجه به این گروه، به خصوص و جبهه مسائل بهداشت روانی دانشجویان در آینده آنان و کشور تأثیرات مهمی دارد (آزاد، ۱۳۷۸ به نقل از میرزائیان، ۱۳۹۰). بدیهی است دانشگاه‌ها باید با اهتمامی فزاینده در راستای بهبودبخشیدن به سلامت روان و رشد فردی و بهزیستی دانشجویان قدم بردارند. از سوی دیگر بی‌توجهی به سلامت روان افراد جامعه در کوتاه‌مدت و بلندمدت اثرات منفی در حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی بشر از جمله، افزایش خودکشی، اعتیاد به مواد مخدر، افسردگی، اضطراب، استرس و حتی تأثیرات منفی بر شاخص‌های اقتصادی بشر (هم‌چون درآمد سرانه کشور) خواهد داشت. (جوشن لو، ۱۳۸۵ به نقل از میرزائیان و همکاران، ۱۳۹۰).

کینگ استورم طی مطالعه‌ای دریافت که افرادی که اعتیاد اینترنتی دارند تنها، کمرو و خجالتی بوده و دچار افسردگی می‌باشند. کوبی و همکارانش در پژوهش خود بیان کردند که استفاده زیاد و تفریح گونه از اینترنت با آسیب‌های جدی در عملکرد فردی نظیر مشکلات تحصیلی، تنهایی، مشکلات خواب و غیره مرتبط است (کوبی و همکاران، ۲۰۱۲).

جین و همکاران (۲۰۱۳) در تحقیق خود به این نتیجه رسید که نوجوانانی که از تماس‌های اجتماعی کناره‌گیری می‌کنند، از اینترنت به‌عنوان ابزاری برای فرار از واقعیت استفاده می‌کنند (جین و همکاران، ۲۰۱۳).

یافته‌های پوراکبران (۱۳۹۴) نشان داد نمرات میزان اضطراب در افزایش استفاده از گوشی همراه، نمرات اضطراب و استرس در موارد افزایش استفاده از اینترنت و نمرات افسردگی و استرس در افزایش استفاده از ماهواره به طور معنی‌داری بالاتر بوده است. یافته‌های رهبرنیا (۱۳۹۴) حاکی از آن است که وابستگی به تلفن همراه و استفاده از شبکه‌های اجتماعی نه‌تنها باعث

مهم‌ترین و اصلی‌ترین عوامل در تبیین رفتارهای انسانی محسوب می‌شود (بندورا ۲۰۱۳؛ نقل از فولادچنگ، ۱۳۹۴). استدلال کلیدی بندورا (۱۹۹۷) درباره نقش باورهای خودکارآمدی در عملکرد انسان این است که سطح انگیزه، شرایط مطلوب و اعمال افراد بیشتر بر پایه آنچه آنها اعتقاد دارند، قرار دارد تا آنچه واقعاً درست است. به همین خاطر چگونگی رفتار انسان می‌تواند به وسیله باورهایی که در مورد توانایی‌های‌شان دارند، بهتر پیش‌بینی شود تا به وسیله آنچه واقعاً قادر به انجام دادن آن هستند؛ بنابراین باورهای خودکارآمدی به ما کمک می‌کند که تعیین کنیم، افراد با دانش و مهارت‌هایی که دارند چه کاری را انجام دهند (پاجاریس و میلر، ۲۰۱۲). خودکارآمدی یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های کسب موفقیت و سازش یافتگی است و در حیطه روانشناسی مثبت جای می‌گیرد (اسنایدر و لویز، ۲۰۱۱). خودکارآمدی اجتماعی یک بعد از خودکارآمدی است که بیانگر برآورد افراد از توانایی‌شان در برقراری و حفظ روابط بین فردی است. خودکارآمدی اجتماعی به رابطه‌های بین فردی مرتبط می‌شود و توسط اسمیت و بتز (۲۰۱۳) به‌عنوان اعتماد به نفس فردی در توانایی برای شرکت در تعامل‌های اجتماعی و شروع و حفظ رابطه‌های بین فردی تعریف شده است. جیکاس (۲۰۱۰) بیان کرد که انسان‌ها دارای خودکارآمدی اجتماعی در شروع ارتباط اجتماعی و دوست‌یابی جدید توانا تر هستند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که میزان بالای خودکارآمدی اجتماعی با میزان بالای عزت نفس (کاپراراواستیکا، ۲۰۰۵؛ هرمانوبتز، ۲۰۱۳) اعتماد اجتماعی (اندرسونوبتز، ۲۰۱۲؛ ماسو شیما و شیومی، ۲۰۰۹؛ اسمیتوبتز، ۲۰۱۳) و مهارت‌های حل مسئله (بیلگین و آکاپولو ۲۰۱۰ دیگیونتو، آیزنبرگ، کوپفر، استیکا، تراموتانو و کاپرارا، ۲۰۱۰) همراه است.

امروزه دانشجویان، یکی از گروه‌های مهم در هر کشور محسوب می‌شوند و علت این مسئله نقشی است که آنان در آینده کشور ایفا می‌نمایند. اهمیت این نقش در این است که نه تنها دانشجویان بخش اصلی متخصصان حوزه‌های مختلف علمی، فنی و هنری

۳- بین اعتیاد به گوشی و حمایت اجتماعی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد واحد بجنورد رابطه وجود دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از آن جهت که به بررسی و شناخت بیشتر روابط میان متغیرها در شرایط موجود می‌پردازد در دسته پژوهش‌های توصیفی - زمینه‌یابی قرار می‌گیرد؛ و از آن جهت که به بررسی رابطه بین متغیرها می‌پردازد از نوع پژوهش‌های همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد به تعداد ۱۶۵۰ نفر می‌باشند که از بین این تعداد طبق فرمول مورگان - کرجسی (۱۹۷۲)، ۳۱۵ نفر به عنوان حجم نمونه مورد نظر انتخاب شدند جهت سنجش اعتیاد به گوشی همراه از پرسشنامه استاندارد وابستگی به موبایل در سال ۲۰۰۹ توسط کوهی تهیه شده است. شامل ۲۰ سوال است که به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری شده است.

به منظور مطالعه عوامل استرس‌زای زندگی دانشجویان و واکنش آنان نسبت به این عوامل از پرسشنامه استرس دوران دانشجویی (SLSI) (گادزلا، ۱۹۹۱) فرم کوتاه و بخش مرتبط با استرس ناشی از گوشی همراه یعنی ۷ سوال استفاده گردید برای سنجش حمایت اجتماعی از مقیاس حمایت اجتماعی (MOS) که در سال ۱۹۹۱ توسط شربورن و استوارت ساخته شد، استفاده می‌شود. این آزمون که میزان حمایت اجتماعی دریافت شده توسط آزمودنی را می‌سنجد، دارای ۱۹ عبارت و ۵ زیر مقیاس است که به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری شده است. در پژوهش حاضر با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ میزان پایایی پرسشنامه‌ها مورد سنجش قرار گرفت که برای پرسشنامه‌های اعتیاد به گوشی همراه، استرس و حمایت اجتماعی به ترتیب مقادیر ۰/۸۱۲، ۰/۷۶۱ و ۰/۸۶۳ بدست آمد که گویای اعتبار بالای پرسشنامه‌های مذکور بود. روایی پرسشنامه‌ها نیز طی تحقیقات گذشته مورد تایید قرار گرفته بود از طرفی روایی

کاهش روابط اجتماعی و فاصله گرفتن از قانون خانواده، کاهش بهره‌وری و افت تحصیلی می‌شود؛ و پناهی و همکاران (۱۳۹۴) نشان دادند که بین وابستگی به تلفن همراه با افزایش ارتباط ناسالم و افت تحصیلی، رابطه دارد. خزایی، (۱۳۹۳) بیان کرد بین وابستگی به تلفن همراه با پرخاشگری روابط مثبت و معنی‌دار وجود داشت. اوداکی (۲۰۱۵) دریافت که خودکارآمدی تحصیلی نقش برجسته‌ای در پیش‌بینی وابستگی به اینترنت دارد. لین و همکاران (۲۰۱۳) خود دریافتند که خودکارآمدی نقش مهمی در پرهیز از رفتار اعتیاد گونه دارد. هاردی (۲۰۱۰) دریافت که افراد معتاد به اینترنت دارای ویژگی روان - رنجور خوبی، آشفتگی اجتماعی و تنهایی هیجانی هستند. همچنین، آنها کمتر برون‌گرا بوده و هدف آنها کسب حمایت اجتماعی از طریق شبکه‌های اجتماعی اینترنتی است. تومی و همکاران (۲۰۱۱) دریافتند که استفاده مداوم از تلفن همراه باعث ایجاد اختلالات خواب و استرس می‌گردد. با توجه به نتایج تحقیقات گذشته در مورد بررسی اعتیاد به گوشی‌های هوشمند با استرس و خودکارآمدی اجتماعی، در تحقیق حاضر سعی شده است به بررسی رابطه فن‌آوری ارتباطات (گوشی‌های هوشمند) و استرس با نقش میانجی حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد واحد بجنورد پرداخته شود. برای انجام این پژوهش مدل و فرضیه‌های در نظر گرفته شد. (شکل ۱)

فرضیه اصلی

بین اعتیاد به گوشی‌های هوشمند و استرس با نقش حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه آزاد واحد واحد بجنورد رابطه وجود دارد.

فرضیه‌های فرعی

- ۱- بین استرس و حمایت اجتماعی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد واحد بجنورد رابطه وجود دارد.
- ۲- بین اعتیاد به گوشی و استرس دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد واحد بجنورد رابطه وجود دارد.

پیش از آن به فرد دست می‌دهد. معنادان به استفاده از تلفن همراه از دوستان و خانواده فاصله می‌گیرند، انزواطلب می‌شوند، اولویت‌های سنی و اجتماعی نظیر تحصیل و اشتغال را پس می‌زنند، هنگامی که تلفن همراه در دسترس نیست به آن فکر می‌کنند و از دوری‌اش رنج می‌برند. خاموش بودن تلفن همراه در افراد معتاد تحمل‌ناپذیر است و موجب می‌شود حتی هنگام خواب یا در مواقع خاصی که گوشی تلفن همراه را خاموش می‌کنند یا در حالت سکوت قرار می‌دهند به استرس و دل‌شوره دچار شوند. پژوهش پرتیفان‌چن در زمینه بررسی رابطه میان افسردگی با اعتیاد به تلفن همراه در دانشجویان آمریکایی، علائم اعتیاد به تلفن همراه در این دانشجویان شامل حواس، عدم تحمل و بردباری، کناره‌گیری، دو میان اعتیاد به تلفن همراه و افسردگی به وجود آمده رابطه معنی‌داری به دست آمد همچنین در این مطالعه اعتیاد دانشجویان زن به تلفن همراه نسبت به دانشجویان مرد به طرز چشمگیری بیشتر بود. بین اعتیاد به گوشی و خودکارآمدی اجتماعی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی‌آباد کنترل رابطه وجود دارد. نتایج پژوهش با یافته‌های اوداکی (۲۰۱۵)، لین و همکاران (۲۰۱۳) مطابقت دارد و هم‌سو می‌باشد. امروزه بیشتر از گذشته افراد به تلفن همراه برای ارتباطات خود وابسته شده‌اند اما استفاده بیش از حد از تلفن همراه سبب وابستگی زیاد جوانان می‌شود (رهبری‌نیا، ۱۳۹۳). کانون توجه فرد و باورهای خودکارآمدی او تعیین‌کننده رویدادهای منفی اجتماعی است و دیدگاه‌های نظری، الگوها و نظریه‌های شناختی را تأیید نمود. با توجه به یافته‌های پژوهش مبنی بر این که توجه متمرکز بر خود و باورهای خودکارآمدی واسطه ارتباط اضطراب اجتماعی و سوگیری‌های شناختی هستند، می‌توان به تبیین روش‌های درمانی شناختی و رفتاری اضطراب اجتماعی پرداخت. این شیوه درمانی آمیزه‌ای از فنون شناختی و رفتاری است که افراد مضطرب اجتماعی را در راستای شناسایی و اصلاح باورهای نادرست و اضطراب‌زا یاری می‌کند. دگرگون

محتوایی سوالات هر یک نیز مورد تأیید استاد راهنما قرار گرفت.

یافته‌ها

در این قسمت به بررسی رابطه بین اعتیاد به گوشی‌های هوشمند و استرس با نقش میانجی حمایت اجتماعی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد با استفاده از نرم‌افزار Lisrel می‌پردازیم. (شکل ۲ و ۳)

نتایج بررسی شاخص‌های نیکویی برازش مدل ساختاری پژوهش نشان‌دهنده تأیید برازش مدل است، چرا که میزان کمتر از 0.08 RMSEA نشانگر برازش قابل قبول مدل ساختاری است. هم‌چنین مقادیر AGFI، GFI، CFI، NFI، NNFI همگی بالاتر از 0.9 هستند. در ادامه مقدار ضریب مسیر و معناداری روابط بین متغیرهای پژوهش در جدول ۱ آورده شده است.

با توجه به نتایج آزمون مدل ساختاری و مقادیر ضریب مسیر و معناداری برای هر یک از روابط نشان می‌دهد. بین اعتیاد به گوشی همراه و استرس رابطه مثبت (ضریب مسیر 0.69) و معناداری (سطح معناداری $6/45$) برقرار است از اینرو به همان میزان که اعتیاد به گوشی همراه در بین دانشجویان افزایش یابد بر میزان استرس آنها نیز افزوده می‌شود برای رابطه بین اعتیاد به گوشی همراه و حمایت اجتماعی نیز مقادیر ضریب مسیر و معناداری به ترتیب -0.46 و $-8/25$ بدست آمد که نشان دهنده آن است با اعتیاد دانشجویان به گوشی همراه میزان حمایت اجتماعی آنها کاسته می‌شود. برای رابطه بین استرس و حمایت اجتماعی نیز مقادیر ضریب مسیر و معناداری به ترتیب -0.54 و $-7/46$ بدست آمد که گویایی این مدعاست افزایش استرس ناشی از اعتیاد به گوشی همراه خود باعث کاهش میزان حمایت اجتماعی در بین دانشجویان می‌شود. (جدول ۱)

بحث و نتیجه گیری

اعتیاد به استفاده از تلفن همراه در حقیقت تمایل شدید به رفتاری است که انجام می‌گیرد و احساسی که پس و

مربوط به ارتباطات آنها کنترل و نظارت کافی داشته باشیم از اینرو پیشنهاد می‌شود جنبه‌های مثبت استفاده از گوشی هوشمند تبلیغ شود. پیشنهاد می‌گردد نهادهای فرهنگ‌ساز (مراکز آموزشی، رسانه‌های جمعی و آموزش و پرورش) در آموزش صحیح استفاده از این تکنولوژی جدیت بیشتری به کار ببرند.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر برگرفته از رساله کارشناسی‌ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد نویسنده اول بوده از اینرو نویسندگان مقاله از مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد و دانشجویان شرکت‌کننده در مطالعه سپاس‌گذاری می‌کنند.

ساختن عوامل تداوم‌بخش این اختلال، مورد تأکید ویژه این الگوی شناختی است.

در راستای نتایج پژوهش، پیشنهادهایی به شرح زیر ارائه می‌گردد:

پیشنهاد می‌شود مطالعاتی انجام شود تا مشخص نمایند استفاده نامناسب از اینترنت و تلفن همراه منجر به استرس‌های سایکولوژیک و اختلالات شناختی می‌شوند و یا این اختلالات فرد را مستعد استفاده پاتولوژیک از تکنولوژی‌های مذکور می‌کند.

پیشنهاد می‌شود نشانه‌های شخصیتی اعتیاد بررسی و مداخلات بالقوه چون ارتقای مهارت‌های اجتماعی و افزایش عزت‌نفس دانشجویان اتخاذ شود.

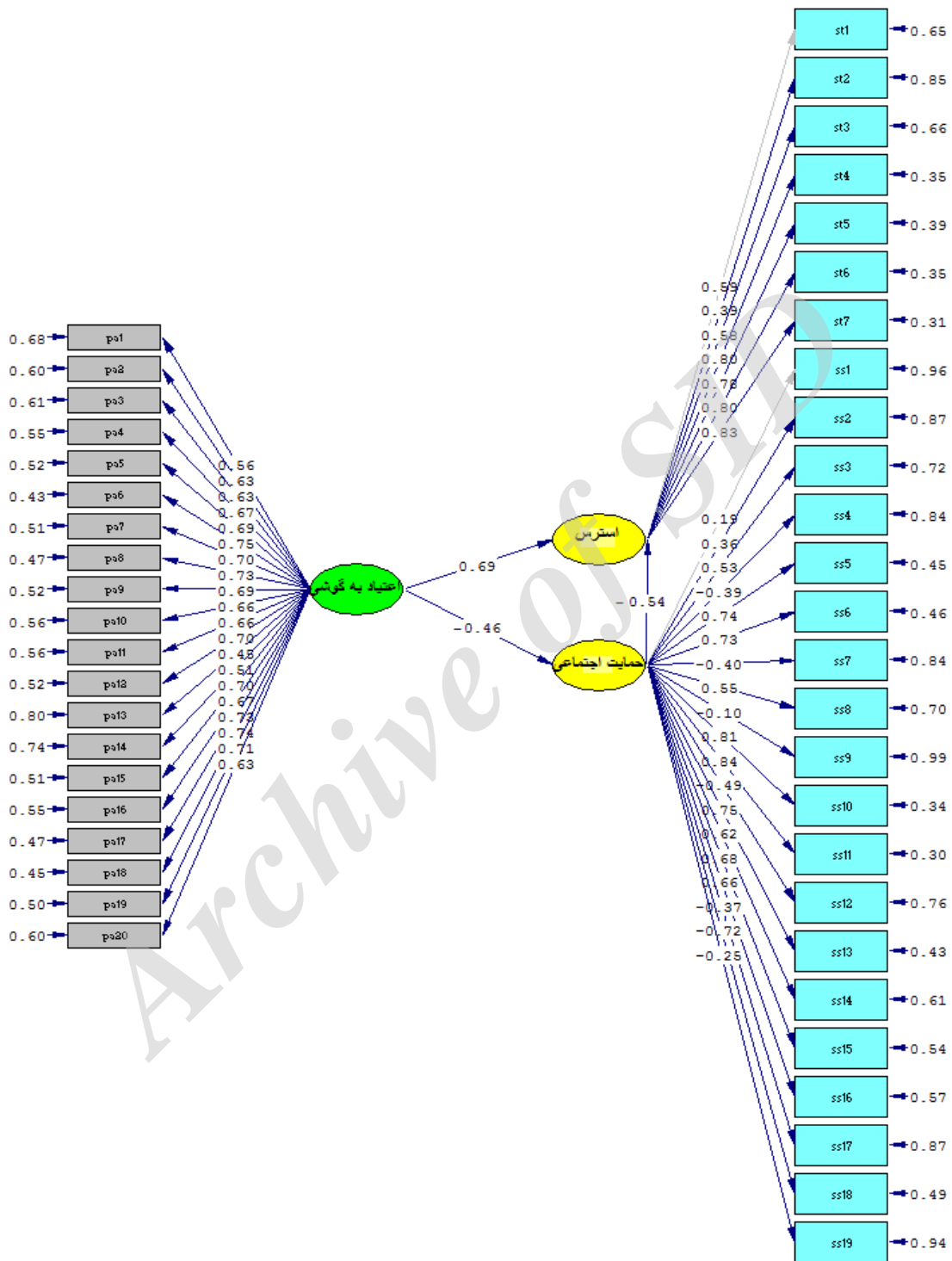
توجه به جنبه‌های مؤثر اجتماعی تلفن همراه از طریق آموزش و آگاهی، تنها روشی است که با آن می‌توان علاوه بر احترام به حرمت نفس، نسبت به مسائل

جدول ۱ - نتایج رابطه مستقیم و ضرایب معناداری فرضیات مدل

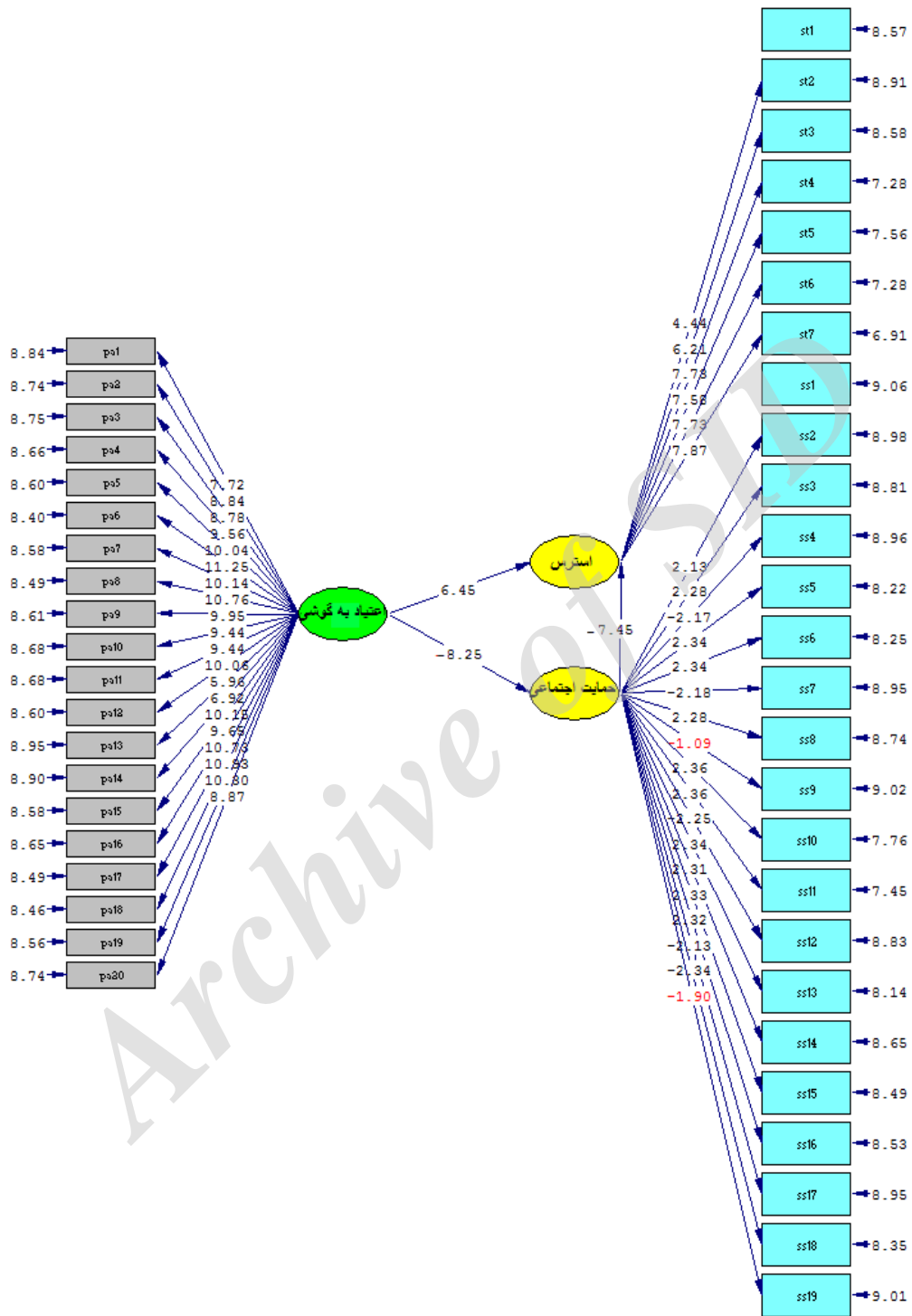
مسیر	ضریب مسیر	معناداری	نتیجه آزمون
اعتیاد به گوشی همراه --- استرس	۰/۶۹	۶/۴۵	قبول
اعتیاد به گوشی همراه --- حمایت اجتماعی	-۰/۴۶	-۸/۲۵	قبول
استرس --- حمایت اجتماعی	-۰/۵۴	-۷/۴۶	قبول

شکل ۱: الگوی مفهومی تحقیق

شکل ۲ - مدل ساختاری تحقیق در حالت استاندارد

شکل ۳ - مدل ساختاری تحقیق در حالت معناداری

فهرست منابع

- Bilgin M & Akkapulu E (2010). Some variables predicting social self-efficacy expectation. *Social Behavior and Personality*, 35(6), 777-788.
- Brillhart PE (2013). Technostress in the workplace: Managing stress in the electronic workplace. *Journal of American Academy of Business*, 5(1/2), 302-307.
- Caprara GV & Steca P (2005). Affective and social self-regulatory efficacy beliefs as determinants of positive thinking and happiness. *European Psychologist*, 10(4), 275-286.
- Charles ST, Piazza JR, Mogle, Iwinski MJ & Alemida DM (2013). The wear and tear of daily stressors on mental health. *Psychological Science* 24(5), 733-741.
- Di Giunta L, Eisenberg N, Kupfer A, Steca P, Tremonton C & Caprara GV (2010). Assessing perceived empathic and social self-efficacy across countries. *European Journal of Psychological Assessment*, 26(2), 77-86.
- Hamburger YA & Artzi E B (2009). Loneliness and Internet use. *Computers in Human Behavior*. Volume 19, Issue 1, Pages 71-80.
- Hardie EA (2010). Excessive Internet Use: The Role of Personality, Loneliness and Social Support Networks in Internet addiction. *Australian Journal of Emerging Technologies and Society*, Vol. 5, No. 1, 2010, pp: 34- 47.
- Hermann K S & Betz N E (2013). Path models of the relationships of instrumentality and expressiveness to social self-efficacy, shyness, and depressive symptoms. *Sex Roles*, 51(1), 55-66.
- International Data Corporation (2013). Worldwide mobile phone market forecast to grow 7.3% in 2013 driven by 1 billion smart phone shipments, according to IDC. Retrieved
- پوراکیبران، الهه (۱۳۹۴). بررسی میزان استفاده از وسایل ارتباطی نو پدید (اینترنت، ماهواره و تلفن همراه) در بین جوانان و ارتباط آن با اضطراب، استرس و افسردگی، مجله اصول بهداشت روانی، شهریور و مهر، ۹-۲۵۴.
- تمنائی‌فر، محمد رضا، منصوری نیک، اعظم (۱۳۹۲). پیش‌بینی رضایت از زندگی براساس رگه‌های شخصیتی، حمایت اجتماعی و بهزیستی معنوی، فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی، (۸)، ۲۹، ۷۲-۹۲.
- توکلی، نازلی جمهری، فرهاد (۱۳۹۳). رابطه سبک‌های دلبستگی و ترس از ارزیابی منفی با اعتیاد به اینترنت در دانشجویان، فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی سال پنجم، شماره دوم، زمستان، صفحات ۶۱-۷۷.
- حسن‌زاده، رمضان. بیدختی، عاطفه. رضایی، عباس. رهایی، فاطمه (۱۳۹۱). رابطه اعتیاد به اینترنت با پیشرفت تحصیلی و ویژگی‌های شخصیتی فراگیران، فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی سال سوم، شماره اول، پاییز ۱۳۹۱، صفحات ۱۰۷-۹۵.
- دهقانان، حامد (۱۳۹۴). تاثیر ویژگی‌های روانشناختی در شکل‌گیری استرس تکنولوژی مورد مطالعه: کاربران گوشی‌های هوشمند، مطالعات رسانه‌ای، سال دهم، شماره بیست و هشتم، بهار.
- رهبرنیا، زکیه (۱۳۹۴). بررسی آسیب‌های استفاده از گوشی‌های هوشمند در میان دانش‌آموزان دوره متوسطه ناحیه ۳ شهر تبریز در سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳.
- فولادچنگ، محبوبه (۱۳۹۴). بررسی باورهای خود کارآمدی دختران دانش‌آموز استان فارس و ارائه راهکارهای مناسب. به سفارش کارشناسی امور بانوان سازمان آموزش و پرورش فارس.
- میرزائیان، بهرام. باعزت، فرشته. خاکپور، نعیمه (۱۳۹۰). اعتیاد به اینترنت در بین دانشجویان و تأثیر آن بر سلامت روان. فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات در علوم تربیتی سال دوم - شماره اول.
- Anderson SL. & Betz NE (2012). Sources of social self-efficacy expectations: Their measurement and relation to career development. *Journal of Vocational Behavior*, 58(1), 98-117.

- Snyder CR & Lopez SH (2011). Handbook of positive psychology. Oxf Unipress
- Thomé S, Härenstam A & Hagberg M. (2011). Mobile phone use and stress, sleepdisturbances, and symptoms of depression among young adults – A prospective cohort study. BMC Public Health, 11(1), 66–76.
- from>http://www.idc.com/getdoc.jsp?containerId=pr_US24302813>.
- Jin-Sook Lim, Young-Kwon Bae, Seong-Sik Kim. (2013) A learning system for internet addiction prevention, proceedings of the IEEE international conference on advanced learning technologies (ICALT'04):1-2
- Kadivar P (2006). Educational psychology. Tehran: Samt Press. (Persian)
- Klassen RM (2013). Optimism and realism: A review of self-efficacy from a crosscultural perspective. International Journal of Psychology, 39(3), 205-230.
- Kubey RW, Lavin MJ, Barrows JR. (2012) Internet use and collegiate academic performance decrements: Early findings. J Common: 366-382.
- Matsushima R & Shiomi K (2009). Social self-efficacy and interpersonal stress in adolescence. Social Behavior and Personality, 31(4), 323-332.
- Oulasvirta A, Rattenbury TM, L Raita E (2012). Habits make Smartphone use more pervasive. Personal and Ubiquitous Computing, 16(1), 105–114.
- Pajares F & Miller MD (2012) Role of self-efficacy and self-concept beliefs in mathematical problem solving: a path analysis. Journal of Educational Psychology, 86(2), 193-203.
- Schultz DA (2015). Personality theories. Translated by: S. Y. Mohammadi. Tehran: Virayesh Press. (Persian).
- Schwarzer R (2010). General perceived self-efficacy in 14 cultures. Retrieved from: <http://www.yorku.ca/faculty/academic/schwarze/world14.htm>.
- Smith HM & Betz NE (2011). An examination of efficacy and esteem pathways to depression in young adulthood. Journal of Counseling Psychology, 49(4): 438-448.